

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
กรมการศาสนา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

การจัดซื้อจัดจ้าง
จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชน
ไปประกอบศาสนกิจ ณ สังกะเขนยสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล

คำนำ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เห็นความสำคัญของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยได้ดำเนินการตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน โดยการทุจริตคอร์รัปชันนั้น อาจเกิดขึ้นได้จากการกระทำความผิดโดยไม่เจตนาเพราะไม่มีความรู้ หรือเจตนาเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบัน และสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการเพื่อแลกเปลี่ยนในออกใบอนุญาตประกอบกิจการ หรือแลกเปลี่ยนกับการละเว้น การยกเว้น หรือการจัดการประมูลทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและพวกพ้อง เป็นต้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ มีการใช้อำนาจทางราชการโดยมิชอบในการดำเนินกิจกรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องเหนือผลประโยชน์ส่วนรวม ย่อมส่งผลกระทบต่อสถาบันราชการ และสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติและประชาชน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กรมการศาสนาจึงได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆนียสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล เป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด มาจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อค้นหากระบวนการงาน ขั้นตอนที่จะเกิดความเสี่ยงในการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และหามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน ซึ่งโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆนียสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆนียสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล ได้แก่ สถานที่ประสูติ สถานที่ตรัสรู้ สถานที่แสดงปฐมเทศนา และสถานที่ปรินิพพาน เพื่อให้ได้สัมผัสกับสถานที่จริงตามที่ปรากฏในพุทธประวัติ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่จะเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ได้แก่ พระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ วัตถุประสงค์ คำนิยาม	
๑.๑ วัตถุประสงค์	๔
๑.๒ คำนิยามความเสี่ยงการทุจริต	๔
๑.๓ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต กรมการศาสนา	๕
๑.๔ ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต กรมการศาสนา	๖
๑.๕ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๖
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง	
๒.๑ การระบุด้านความเสี่ยงตามแบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ Integrity and Transparency Assessment ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๖
๒.๒ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
๒.๓ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	๙
๒.๔ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๑

ส่วนที่ ๑ วัตถุประสงค์ คำนียาม

๑.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
๒. เพื่อให้เห็นจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๕. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ

๑.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น

ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยง หรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมึมูลค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมออกระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

สินบน Bribery

สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมึมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)

ของขวัญ Gifts

Gifts ของขวัญ ISO 37001 : ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องของขวัญ หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อด้านการดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาคและประโยชน์

ในลักษณะ...

ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าเป็นสินบน” (ตามความหมายของ ISO 37001 Gifts, hospitality, donations and similar benefits “The organization shall implement procedures that are designed to prevent the offering, provision or acceptance of gifts, hospitality, donations and similar benefits where the offering, provision or acceptance, or could reasonably be perceived as, bribery (ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO ๓๗๐๐๑ with Gift Giving and Receiving)

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา

มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้กับในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดความเสียหายการทุจริตในอนาคต

โอกาส (Likelihood) โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๑.๓ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต กรมการศาสนา

กรมการศาสนาดำเนินการจัดทำประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อหามาตรการป้องกันการทุจริต ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ การมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา โดยระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องว่างให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้องค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ และในขณะเดียวกัน การจัดการความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นก็ได้คำนึงถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data) ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความรับผิดชอบและความโปร่งใสทำให้ประชาชนไว้วางใจ และเชื่อถือมากขึ้นอันจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนเป็นช่องทางสำคัญในการให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการทำงานและการใช้อำนาจของภาครัฐ ซึ่งจะลดโอกาสในการเกิดคอร์รัปชันอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

๑.๔ ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต กรมการศาสนา

๑) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตขององค์กร และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันป้องกันการทุจริต และนำการบริหารความเสี่ยงเป็นนโยบายและแนวทางให้บุคลากรในองค์กรนำไปปฏิบัติ

๒) บุคลากรมีความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓) มีการกำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วทั้งองค์กร การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรม ด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in)

๔) ตระหนักและให้ความสำคัญในการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงาน และมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริงแต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๑.๕ วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
๒. การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
๓. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
๔. การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล
๕. การรายงานผลและการเปิดเผยข้อมูล

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

๒.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามแบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ Integrity and Transparency Assessment ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในด้าน

- การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๖๘
- การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- การจัดซื้อจัดจ้าง
- การบริหารงานบุคคล

๒.๒ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรมการศาสนาได้กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของโครงการจ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบและการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

๑) กำหนดเกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต Likelihood

พิจารณาจากความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น

โอกาสเกิดการทุจริต Likelihood	
ระดับ	คำอธิบาย
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น

๒) กำหนดผลกระทบ Impact

พิจารณาโดยการวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยกำหนดลักษณะเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ Impact	
ระดับ	คำอธิบาย
๕	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สังคมให้ความสนใจ
๓	มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานเข้าตรวจสอบหาข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน
๑	แทบจะไม่มี

๓) กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk)

Risk Score					
โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

จากตารางระดับความเสี่ยง (Degree of risk) จะสามารถแสดงสถานะความเสี่ยงออกตามรายสี เขียว เหลือง ส้ม แดง จะทำให้สามารถกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็นได้

ตารางระดับสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสี)

ระดับความเสี่ยง	เขตสี
ระดับความเสี่ยงสูงมาก	แดง
ระดับความเสี่ยงสูง	ส้ม
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	เหลือง
ระดับความเสี่ยงต่ำ	เขียว

๒.๓ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ด้วยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งวิธีการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต สามารถพิจารณาเบื้องต้น โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. Know Factor คือความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว
๒. Unknow Factor คือเป็นความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

ลำดับ	โอกาสความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Know Factor	Unknow Factor
๑	เจ้าของโครงการ จัดทำร่างเอกสารขอบเขตของงานจ้าง (Terms of Reference : TOR) ใ้ติดต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง		✓
๒	คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสียกับคู่สัญญา		✓
๓	เจ้าหน้าที่พัสดุมีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือประกาศผู้เสนอราคา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า		✓
๔	คณะกรรมการจัดจ้างและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน ทำให้มีโอกาสเสี่ยงในการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง		✓
๕	เจ้าหน้าที่พัสดุเรียกรับสินน้ำใจคู่สัญญาจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการล่าช้าเพื่อเจรจาต่อรองเรียกรับสินบน		✓

วิธีการคำนวณ ระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง Risk Score แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ)

$$\text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ} = \text{ระดับความเสี่ยง}$$

ค่าระดับความเสี่ยง Risk Score รายละเอียดดังนี้

ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ					
กระบวนการ : จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังกะเสนีสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล					
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)		
			โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)	ระดับความเสี่ยง Risk Score
๑	การจัดทำร่าง ขอบเขตของงานจ้าง (Terms of Reference : TOR) จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังกะเสนีสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล	๑.๑ เจ้าของโครงการ จัดทำร่างเอกสาร ขอบเขตของงานจ้าง (Terms of Reference : TOR) เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	๓	๔	๑๒ สูง
๒	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	๒.๑ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสียกับคู่สัญญา	๓	๔	๑๒ สูง
		๒.๒ เจ้าหน้าที่พัสดุมีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือประกาศผู้เสนอราคา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า	๔	๔	๑๖ สูงมาก
๓	การบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ	๓.๑ คณะกรรมการจัดจ้างและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน ทำให้มีโอกาสเสี่ยงในการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง	๒	๔	๘ สูง
		๓.๒ เจ้าหน้าที่พัสดุเรียกรับสินน้ำใจคู่สัญญาจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการล่าช้า เพื่อเจรจาต่อรองเรียกรับสินบน	๔	๔	๑๖ สูงมาก

๒.๔ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ

ณ สังกะเสนีสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล

กรมการศาสนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กรมการศาสนาได้คัดเลือก กระบวนงาน : จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังกะเสนีสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล เนื่องจากเป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด มาจัดทำประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เป็นการสร้างมาตรการในการป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต จากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสียนั้นในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต พิจารณาความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นลำดับแรก

ทั้งนี้ กรมการศาสนา ดำเนินการตามมาตรการและแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยเลือกขั้นตอนการดำเนินงานที่มีประเด็นความเสี่ยงสูงมากที่เกี่ยวข้องกับสินบน ๒ ประเด็น มาดำเนินงานจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย

๑. เจ้าหน้าที่พัสดุมีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือประกาศผู้เสนอราคา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า

๒. เจ้าหน้าที่พัสดุเรียกรับสินน้ำใจคู่สัญญาจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการล่าช้าเพื่อเจรจาต่อรองเรียกรับสินบน

โดยได้พิจารณาประเด็นความเสี่ยงการทุจริตนำมาวิเคราะห์จัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ภายในกรมการศาสนาได้ตระหนักและเป็นการควบคุมป้องกันการทุจริต รวมถึงเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้องค์กรในการป้องกันการทุจริตอีกด้วย

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ กระบวนการ : จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพระพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังกะเสนีสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูงมาก มาจัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต ดังต่อไปนี้

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ			
กระบวนการ : จ้างเหมาโครงการส่งเสริมพระสงฆ์และพระพุทธศาสนิกชนไปประกอบศาสนกิจ ณ สังกะเสนีสถาน ๔ ตำบล ประเทศอินเดีย - เนปาล			
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑	เจ้าหน้าที่พัสดุมีการปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น ไม่ประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือไม่ประกาศผลผู้ชนะการเสนอราคา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า	สูงมาก	๑. จัดทำ/แจ้งเวียน/เผยแพร่ ประกาศกรมการศาสนา เรื่อง มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๗ ๒. เปิดเผยข้อมูลผลการจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร เช่น ประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และการเผยแพร่ประกาศผลผู้ชนะการเสนอราคา
๒	เจ้าหน้าที่พัสดุเรียกรับสินน้ำใจคู่สัญญาจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการล่าช้าเพื่อเจรจาต่อรองเรียกรับสินบน	สูงมาก	๑. จัดทำ/แจ้งเวียน/เผยแพร่ ประกาศกรมการศาสนา เรื่อง มาตรการป้องกันการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อสร้างการรับรู้และตระหนักถึงมาตรการป้องกันการรับสินบนของกรมการศาสนา ๒. ติดตามช่องทางการร้องเรียนต่าง ๆ ของกรมการศาสนา เช่น จดหมาย อีเมล เว็บไซต์กรมการศาสนา ไลน์ หากมีการร้องเรียนประเด็นเรียกรับสินน้ำใจหรือเรียกรับสินบนให้รีบดำเนินการแจ้งผู้บังคับบัญชาสูงสุดเพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทันที

(นายชัยพล สุขเอี่ยม)
อธิบดีกรมการศาสนา

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗